

Vrátkovské listy

Rozník 2013

04 - květen

Setkání Ve Skále

Olga Běhounková

Na žádost zastupitelů a s přihlédnutím k četným dotazům svých sousedů jsme sezvali v podvečer dne 2. května všechny občany, kteří se zajímají o dění v cestě, vedoucí ke Skále od silnice z Doubravčic a pokračující na Dolejší Vrátkov.

Zastupitelka Moravcová jménem OS Rozvoj Vrátkova seznámila všechny přítomné se záměrem rekultivace této úvozové cesty, který je projektem Občanského sdružení, jež na něj získalo dotační titul z fondů EU. Finanční rozsah projektu je cca 160 tisíc Kč. Nejedná se o peníze obce; financovat projekt bude OS Rozvoj Vrátkova z úvěru, poskytnutého členy sdružení. V září 2012 byl projekt představen na OÚ, v říjnu vybrán jako nejlépe hodnocený v VII. výzvě programu LEADER MAS Pošembeří, v prosinci byli s projektem seznámeni zastupitelé, v březnu 2013 byla podepsána smlouva se SZIF.

Jedná se o asi 400 m dlouhou původní úvozovou cestu, která v minulosti byla hlavní přístupovou cestou do obce od Doubravčic, sloužila pro přepravu všeho z a do Vrátkova. Byla úplně zarostlá náletovými dřevinami a nebyla udržovaná déle než 50 let; její význam postupně zanikl výstavbou nových asfaltových komunikací, které nyní vedou většinou v místech, kde dříve byla pole. Pan Štěpánek se do obnovy cesty pustil, přestože něčím se zdálo, že je to sousto nad lidské síly. Práce započaly 8. ledna a trvaly do 1. dubna 2011. Byly uklizeny staré černé skládky, shrabány nánosy listí a cesta byla uvedena do současné podoby. Na dokončovacích pracích při jarním čištění se podílel i Obecní úřad Vrátkov, který objednal velký bagr pro srovnání terénu na konci cesty směrem k hlavní silnici. Místní obyvatelé již nyní obnovený úvoz používají jako zkratku na hlavní silnici, ale také k víkendovým a svátečním procházkám. Uvědomili jsme si při této práci, že by byla škoda takto vyklizenou a vyčištěnou cestu využívat jen k procházkám, ale mohla by sloužit i jako místo k posezení, setkávání a vzdělávání. Úvozová cesta byla původně po okrajích osázena tradičními ves-

nickými dřevinami - ovocnými stromy - byla tedy našim předkům užitečná nejen svým účelem, ale i svými plody. O těchto stromech víme již jen z kronik a vyprávění starších rodáků, proto jsme se rozhodli konec úvozové cesty dosázet ovocnými stromy po obou stranách; do míst kde jsme již vytvořili provizorní tábořiště osadit lavičku a vstup do cesty ochránit proti vjezdu dopravních prostředků velkými žulovými kameny. Plánujeme cestu propojit s dalšími pozapomenutými cestami, instalovat informační a vzdělávací panely o historii a přírodních zajímavostech místa a podílet se tak na vytváření bližšího vztahu občanů ke svému okolí i k celému regionu. Výsledkem projektu by mělo být netradiční místo pro setkávání lidí, pořádání akcí pro děti - již zde v provizorních podmínkách provozujeme posezení s kulturně-společenskými náměty a s opékáním buřtů pro děti, uspořádali jsme zde improvizovaný víkendový tábor pro děti se sportovními úkoly, dramatizované čtení pohádky k příležitosti "Noci s Andersenem", pořádali jsme v navazujícím bývalém lomu Ve Skále letní promítání pod širým nebem. Obec nedisponuje kromě venkovního hřiště žádným prostorem, kde by se mohli občané různých věkových kategorií scházet; v letních měsících by takovou funkci mohlo plnit i toto přírodní zákoutí. Výsledkem by bezesporu byl také kus obnovené a kultivované přírody.

Na setkání se kromě zastupitelů sešlo poměrně značné množství místních obyvatel, projekt jsme jim představili a popsali i postup plánovaných prací.

Pro obyvatele Vrátkova, kteří se setkání nemohli zúčastnit, uvádíme alespoň zásadní body našeho záměru:

Ve spodní části cesty, u lomu, plánujeme v úseku cca 30 metrů odkrytí a vyspravení původního dláždění, odstranění dešti naplavené zeminy, kterou zároveň použijeme na vyrovnaní terénu v části lomu, která je již nyní využívána (nezákonně) jako skládka přebytečné zeminy z různých stavebních prací, prováděných v obci. Tuto plochu bychom rádi zkulturnili, vymýtili plevel a oseli travou; využijeme i náměty architekta – odborníka ve věci krajiny tvorby a životního prostředí. Ve spodní části cesty u takto vyrovnaného terénu osadíme lavičky a informační tabule, které budou pojednávat o historii obce, o místní fauně a flóře. Lavička bude umístěna i v rozšířeném prostoru přibližně v polovině cesty.

Rádi bychom vyzvali všechny občany, aby přispěli i svými nápady a aktivitami k rekultivaci tohoto krásného zákoutí.

Cestu samu, až ke konci úvozu směrem k silnici na Doubravčice, hodláme ponechat v její přírodní podobě. Náletové a uschlé dřeviny jsou již odstraněny, vyjádření odborného posudku

z hlediska životního prostředí hodláme bezezbytku akceptovat. Přestože se na území této lokality nevyskytují zákonem chráněné rostliny nebo živočichové, nebudeme provádět žádné zásahy, které by narušily přirozený přírodní biotop. V horním konci cesty mezi poli plánujeme vysazení ovocných stromů původních místních odrůd v počtu cca 30 kusů a osazení žulových kamenů, které budou bránit vjezd motorových vozidel. Vjezd na přilehlá pole budeme řešit s hospodáři a majiteli přilehlých polností.

Chceme v obci vytvářet, podle svých možností, takový prostor, který by nás všechny spíše spojoval, nikoliv rozděloval, avšak mnohdy se zdá, že naše aktivity jsou vnímány jako zásah do jakýchkoli nepsaných práv a pravidel, jako cosi, co je nutné a potřebné napadat, dehonestovat, urážet, mnohdy i přímo bojkotovat.

Chápu, že lze mít osobní výhrady téměř ke každému ze svých sousedů, ale jestliže jde o věc veřejnou, všeobecně prospěšnou, zákonnou a otevřeně prezentovanou, potom bychom své osobní neshody a animozity měli nechat za svými vrátky a do veřejného prostoru vstupovat s určitou mírou velkorysosti a otevřenosti vůči ostatním, jejich názorům a připomínkám – pakliže nejsou v rozporu se zákony, či s dobrými mravy. Poněkud mě (opětovně) zarazilo, že přítomní zastupitelé i mnozí občané vyjadřovali – mírně řečeno nevybíravými slovy – pochybnosti o celém projektu, o možnosti jeho realizace, o naší způsobilosti tento záměr uskutečnit. Došlo i na přestřelku silných, až vulgárních slovních výpadů. Naprosto nevhodně, byl napadán urážkami i pan Štěpánek, který prokazatelně pro obec odvedl více než podstatný díl práce, přispívající k čistotě a úpravnému vzhledu většiny veřejného prostranství. A nikdo z přítomných se k takovému napadání nevyjádřil, nezastal se ho!

Kdo chce, hledá způsoby, kdo nechce, hledá důvody – to je můj osobní dojem z projevu účastníků a z celého setkání, hlavně z negativních reakcí přibližně poloviny zúčastněných.

Pevně věřím, že se nám záměr rekultivace úvozové cesty podaří uskutečnit, že naše představa o dalším půvabném zákoutí v obci nalezne pochopení i u těch, kteří zatím pochybují.

Pokusila jsem se získat i vyjádření zastupitelů; zaslala jsem na e-mail adresu OÚ Vrátkov dopis s prosbou o rozeslání všem zastupitelům, abych poskytla prostor pro zveřejnění i jejich názoru.

Stejně jako zastupitele, vyzývám i všechny obyvatele Vrátkova, aby se nezdřáhali vyjádřit své názory a připomínky k dění v obci; jejich vyjádření budou respektována a prezentována, v případě jejich požadavku i se zachováním anonymity (*redakce neuvede jejich identitu, ale anonymy zveřejňovat nehodláme*).

Děkuji tímto za reakci na můj dopis a za příspěvek, který zveřejňuji v autorizovaném znění:

Dobrý den,

Petr Košar

využívám možnosti přispět do debaty o úpravě úvozové cesty. Při setkání občanů na prezentaci projektu úpravy úvozové cesty se opět potvrdilo, že na stejnou věc se lze dívat z různých úhlů pohledu. To samozřejmě vede k různým, až protichůdným názorům. Já osobně vnímám tento projekt následovně: Základní myšlenka projektu tj. upravení cesty, dosázení stromů a následné průběžné udržování cesty je myšlenkou dobrou. Při vlastním provádění projektu v horní části cesty u vyústění na silnici mezi Vrátkovem a Doubravčicemi je třeba vybrat vhodný rozpon při vysazování stromů. Dále při strhávání břehů cesty nutno dát pozor, aby následně nedocházelo ke splavování zeminy z obnažených svahů a polí do cesty. Na druhou stranu - revitalizaci skládky Ve Skále vnímám jako předčasnou. Vrátkov čeká budování vodovodu a věřím, že v dohledné době i kanalizace. Proto bude pro obec ekonomicky velmi výhodné využít možnosti uložit zde vytěženou zeminu a ušetřit tím desítky až stovky tisíc za placení skládky. Osobně nedokážu posoudit možnost ukládání zeminy do rokle dále za Skálou, o které mluvil pan Štěpánek (nutno posoudit přístup - jezdilo by se po něčím poli, posoudit vliv na faunu a floru). Bylo sice zmíněno, že úprava skládky by se týkala jen její části, obávám se však, že při ukládání zeminy by mohlo dojít ke znehodnocení zde provedených revitalizačních prací. Zmiňovaná výstavba srubu, případně vybudování táboara pro děti v této lokalitě, jsou dle mého názoru témata pro budoucí diskuse, které v současné době nejsou aktuální.

Jiné odpovědi nepřišly ani z adresy OÚ Vrátkov, ani od jiného ze zastupitelů. Domnívám se, že otevřenost ze strany redakce VL je evidentní, a věřím, že komunikace ze strany kteréhokoliv ze zastupitelů se nebude ani nadále omezovat jen na informace, podávané občanům kuse, mnohdy neúplně nebo zavádějícím způsobem.

Dovolte, abych Vás pozvala na

**Sousedské posezení
k Rybníčku na Dolejší Vrátkov,
v sobotu 18. května**

bude nám k tomu hrát živá muzika, posedíme a popovídáme si – o sobě, o svých zájmech a potřebách a třeba i o tom, jak se daří prací spoluobčanů a s přispěním dotačního titulu SZIF pod patronací a ve spolupráci s MAS Pošembeří zkrášlit tento kousek naší obce, co dalšího bychom nejen pro tento projekt mohli vymyslet a udělat, jak se budeme chovat k sobě navzájem i k prostředí v obci!